

ความชุกของภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยโรคเบาหวาน
แผนกผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลชุมชนจังหวัดนครปฐม

นางสาวสุภาวดี ประมวลวงศ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสุขภาพจิต ภาควิชาจิตเวชศาสตร์

คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2548

ISBN 974-14-1785-3

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

PREVALENCE OF DEPRESSION IN PATIENTS WITH DIABETES MELLITUS AT OUTPATIENT
DEPARTMENT COMMUNITY HOSPITALS IN NAKORNPATHOM PROVINCE

Miss Supavinee Pramoulvong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science Program in Mental Health

Department of Psychiatry

Faculty of Medicine

Chulalongkorn University

Academic Year 2005

ISBN 974-14-1785-3

สุภาวณิ ประมวลวงศ์:ความชุกของภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยโรคเบาหวานแผนกผู้ป่วยนอก
 โรงพยาบาลชุมชนจังหวัดนครปฐม. PREVALENCE OF DEPRESSION IN PATIENTS WITH
 DIABETES AT OUTPATIENT DEPARTMENT, COMMUNITY HOSPITALS IN
 NAKORNPATTHOM PROVINCE) อ. ที่ปรึกษา : ผ.ศ.พ.ญ.รวิวรรณ นิเวศพันธุ์ , หน้า100.
 ISBN974-14-1785-3.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาศึกษาความชุกของภาวะซึมเศร้าและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ
 ภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยเบาหวาน แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลชุมชน จังหวัดนครปฐม จำนวน 375 คน
 วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะ
 ซึมเศร้ากับปัจจัยที่เกี่ยวข้องในผู้ป่วยโรคเบาหวาน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถาม
 ข้อมูลทั่วไป และแบบวัดโรคซึมเศร้าในประเทศไทย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา(Descriptive
 Statistics)และสถิติวิเคราะห์ (Analytic Statistics) เช่น ร้อยละ ไคสแควร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทาง
 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล (SPSS for Window version 11.5)

ผลการวิจัยพบว่าความชุกของภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยเบาหวานคิดเป็นร้อยละ 12.3 และปัจจัยที่
 เกี่ยวข้อง ได้แก่ อายุมากกว่า60ปี สถานภาพหย่าร้างและเป็นหม้าย มีความสัมพันธ์กับระดับซึมเศร้าอย่างมี
 นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ0.05 และปัจจัยทำนายเช่น โรคหัวใจ ภาวะแทรกซ้อนและปัญหาทางจิตสังคม
 มีความสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ0.01

ภาควิชา จิตเวชศาสตร์.....
 สาขาวิชา..... สุขภาพจิต.....
 ปีการศึกษา... 2548.....

ลายมือชื่อนิสิต.....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

#4774920330 : MAJOR MENTAL HEALTH

KEY WORD: DEPRESSION/ DIABETES MELLITUS/ OUTPATIENT DEPARTMENT

SUPAVINEE PRAMOULVONG:PREVALENCE OF DEPRESSION IN PATIENTS WITH DIABETES MELLITUS AT OUTPATIENT,COMMUNITY HOSPITALS IN NAKORNPATTHOM PROVINCE. THESIS ADVISOR :ASST. PROF. RAVIWAN NIVATAPAN,100 pp. ISBN 974-17-1785 -3.

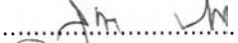
This is a descriptive study to survey the prevalence rates and related factors of Depression in Diabetes mellitus patients at outpatient department of community hospitals in Nakornpathom province by stratified random sampling. The subjects were severred by Thai Depression measurement (HRSR) and analytic by SPSS.

The findings are as follows, prevalent rate of depression 12.3%,the related factors to Depression that significant at the level of .01 and .05 as follows are older than 60 years old, divorce ,widows, lower salary and heart disease, has complication, family and economic problems.

Department ...Psychiatry.....

Field of study.... Mental Health.....

Academic year..... 2005.....

Student's signature.....

Advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาและความเอื้อเฟื้อของบุคคลหลายท่าน ซึ่งผู้วิจัยขอกล่าวนามเพื่อระลึกถึงพระคุณของทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์แพทย์หญิงวิวรรณ นิวัตพันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ซึ่งให้ความกรุณา ให้แนวทาง ข้อคิดเห็น คำแนะนำ ให้กำลังใจ และรับฟังผู้วิจัยด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา

กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นายแพทย์ชัยชนะ นิ่มนวล ผู้มอบความเมตตา เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้วิจัย และให้เกียรติมาเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์นายแพทย์อรุณพล สุคนธาภิรมย์ ณ พัทลุง ผู้ให้เกียรติมาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์นี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

กราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริลักษณ์ ศุภปีติพร, รองศาสตราจารย์ดอกเตอร์สุชีรา ภัทรายุตวรรตน์ ผู้ให้ความกรุณาชี้แนะแก่ผู้วิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ คณาจารย์ทุกท่านในภาควิชาจิตเวชศาสตร์ ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งผู้วิจัยจะระลึกถึงตลอดไป และครู-อาจารย์ทุกท่านในอดีตที่ผ่านมาที่ได้อบรมสั่งสอน และถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย

กราบขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาลพุทธมณฑล โรงพยาบาลสามพราน โรงพยาบาลบางเลน โรงพยาบาลกำแพงแสน โรงพยาบาลนครชัยศรี โรงพยาบาลห้วยพลู โรงพยาบาลหลวงพ่อบึง โรงพยาบาลคอนตุม จังหวัดนครปฐม ที่อนุญาตให้ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ธุรการภาควิชาจิตเวชศาสตร์ทุกท่าน ที่ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้วิจัยในทุกๆด้าน

ขอขอบพระคุณผู้ป่วยทุกท่านที่ให้ความร่วมมือด้วยความเต็มใจแก่ผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบคุณเพื่อนนิสิตสุขภาพจิตนอกเวลาและในเวลาทุกท่านสำหรับความช่วยเหลือและเป็นมิตรที่มอบให้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ซ
บทที่	
1.บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
ขอบเขตการวิจัย.....	2
คำถามของการวิจัย.....	2
นิยามเชิงปฏิบัติการ.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
2.เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
โรคเบาหวาน.....	6
โรคภาวะซึ่มเสร์้า.....	13
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29
3.วิธีดำเนินการวิจัย.....	42
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	42
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	43
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	46
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
4.ผลการวิจัย.....	47
5.การอภิปรายผล.....	70
การสรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	71

รายการอ้างอิง.....	83
ภาคผนวก.....	92
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	93
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	100

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	แสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง.....	47
ตารางที่ 2	แสดงความชุกของภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยเบาหวาน.....	55
ตารางที่ 3	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ป่วยเบาหวานกับภาวะซึมเศร้า....	55
ตารางที่ 4	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสุขภาพของผู้ป่วยเบาหวานกับภาวะซึมเศร้า.....	58
ตารางที่ 5	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยปัจจัยทางจิตสังคมของผู้ป่วยเบาหวานกับภาวะซึมเศร้า.....	62

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
----------	---------------------------	---